

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาถึงความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อศึกษาความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมกับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ตลอดจน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ของเกษตรกรในการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เกษตรกรในจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 130 คน ประกอบด้วย 5 อำเภอๆละ 2 ตำบล รวม 10 ตำบล ได้แก่

1. อำเภอท่าปลา ได้แก่ ตำบลผาเลือด 16 คน ตำบล ร่วมจิต 11 คน
2. อำเภอปากทำ ได้แก่ตำบลบ้านเลี้ยว 7 คน ตำบล สองห้อง 10 คน
3. อำเภอลับแล ได้แก่ ตำบลไผ่ล้อม 10 คน ตำบลฝายหลวง 17 คน
4. อำเภอทองแสนขัน ได้แก่ ตำบล ผักขวง 22 คน ตำบลน้ำพี 14 คน
5. อำเภอพิชัย ได้แก่ ตำบล ท่าสัก 12 คน ตำบล นางาย จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม โดยนำไปสัมภาษณ์ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำผลการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติ สำเร็จรูปเพื่อการวิจัย ทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science.SPSS/for windows) โดยใช้เครื่องมือทางสถิติมาวิเคราะห์ ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรสถิติในการพรรณนา วิเคราะห์ ได้แก่ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean)ค่าสูงสุด(Maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard deviation) การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม ใช้การวิเคราะห์ ค่าไคสแคว้(chi – square test) ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุเฉลี่ย45ปี มีระดับการศึกษาสูงกว่าหรือเท่ากับชั้น ประถมศึกษาปีที่4 มีสถานภาพสมรสไม่มี

ตำแหน่งทางสังคม มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4 คน มีแรงงานในการทำการเกษตรเฉลี่ยครอบครัวละ 3 คน มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเองเฉลี่ย 24 ไร่ มีการปลูกพืชแบบเชิงเดี่ยว และไม่มี การปลูกพืชฤดูแล้ง มีรายได้ในภาคเกษตรอยู่ระหว่าง 90,001-120,000 บาท มีรายได้นอกภาคเกษตร น้อยกว่า 10,000 บาท และ เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รู้จัก (รู้เรื่อง) ศูนย์บริการฯ และเคยไปขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เรื่อง การปลูกพืช การแปรรูปและถนอมอาหาร การเลี้ยงสัตว์ ประมง การใช้ยาป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช การใช้พันธุ์พืช การใช้ปุ๋ยบ้าง ในรอบปีที่ผ่านมา เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร ที่เป็นเอกสารจากศูนย์บริการฯ หรือจากเพื่อนบ้านหรือจากเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น โปสเตอร์ แต่เกษตรกรจะได้รับจากโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง จากหนังสือพิมพ์ เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เข้าใจว่าศูนย์บริการฯ ตั้งอยู่ที่ทำการกำนันและเป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเข้าใจว่าปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบศูนย์บริการ แต่เข้าใจว่าศูนย์บริการฯ ไม่ได้มีหน้าที่ในการแจกเมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ย ยาเคมี และเกษตรกรส่วนใหญ่ เข้าใจว่าศูนย์บริการฯ มีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้และเป็นผู้ประสานงานกับองค์กรอื่นๆ มีจุดสาคิดทางการเกษตรเป็นจุดถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรและเกษตรกรทั่วไป และเข้าใจว่าคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการฯ มาจากตัวแทนของชุมชนและมีหน้าที่ประสานงานระหว่างศูนย์บริการฯ กับชุมชนและเข้าใจว่าศูนย์บริการฯ การเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรในตำบล มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้และประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ และเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมกับศูนย์บริการฯ และมีบ้านอยู่ห่างจากศูนย์บริการฯ อยู่ระหว่าง 5.1-7.0 กม และเคยไปใช้บริการจุดสาคิดทางการเกษตร และเคยได้รับการอบรมถ่ายทอดความรู้จากศูนย์บริการฯ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ

2.1 ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ ด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านต่าง ๆ เกษตรกรมีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านพืชและความรู้ด้านสัตว์มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.95 และ 2.47 ตามลำดับและมีเกษตรกรมีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านการประมง น้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.69 และมีเกษตรกรไม่มีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการถ่ายทอดความรู้ด้านการแปรรูปและถนอมอาหาร ด้านหัตถกรรม โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.52 และ 1.34 ตามลำดับ

2.2 ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ ด้านการเป็นผู้ประสานงานระหว่างองค์กรต่าง ๆ เกษตรกรมีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการเป็นผู้ประสานงานระหว่างองค์กรของรัฐต่อองค์กรของรัฐ ระหว่างองค์กรของรัฐต่อชุมชน ระหว่าง

องค์กรของรัฐต่อองค์กรเอกชน ระหว่างชุมชนต่อชุมชนและระหว่างองค์กรเอกชนต่อชุมชนมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.77,2.96,2.82,2.96,2.88 ตามลำดับ

2.3 ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาต่าง ๆ เกษตรกรมีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาพืช สัตว์ มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.94, 2.58 ตามลำดับ และมีเกษตรกรมีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาประมง สาขาการแปรรูปและถนอมอาหาร สาขาหัตถกรรม น้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.02 และ 1.72 ตามลำดับ และมีเกษตรกรไม่มีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตร สาขาหัตถกรรม โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.55

2.4 ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาต่าง ๆ เกษตรกรมีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาพืช สาขาสัตว์ มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.93, 2.56 ตามลำดับและมีเกษตรกรมีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตร สาขาประมง สาขา การแปรรูปและถนอมอาหาร น้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.05,1.69 ตามลำดับและมีเกษตรกรไม่มีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตร สาขาหัตถกรรม โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.50

2.5 ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรสาขาต่าง ๆ เกษตรกรมีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรสาขาพืช สาขาสัตว์ มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.96, 2.55 ตามลำดับและมีเกษตรกรมีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรสาขาการประมง สาขา การแปรรูปและถนอมอาหาร น้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.98 ,1.68 ตามลำดับและมีเกษตรกรไม่มีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร สาขาหัตถกรรม โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.46

2.6 ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ ด้านการเป็นที่พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างองค์กรต่าง ๆ เกษตรกรมีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ เป็นที่พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกรกับเกษตรกร ระหว่างเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ระหว่างเกษตรกรกับเอกชน มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.98, 2.96 และ 2.95 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลเศรษฐกิจและสังคม กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. อายุมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 อายุมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร สาขา หัตถกรรม ด้านการมีจิตสำนึกทางการเกษตร สาขา สัตว์ ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขา สัตว์ สาขาแปรรูปและถนอมอาหารที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

1.2 อายุมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร สาขาพืช สาขา สัตว์ สาขาประมง ด้านการประสานงานระหว่างองค์กรของเอกชนต่อชุมชน ด้านการมีจิตสำนึกทางการเกษตร สาขาพืช สาขาแปรรูปและถนอมอาหาร สาขาหัตถกรรม ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาทางการเกษตรสาขา สัตว์ สาขาประมง สาขาแปรรูปและถนอมอาหาร ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาพืช สาขาประมง สาขาหัตถกรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

2. เพศมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 เพศ มีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร สาขาแปรรูปและถนอมอาหาร สาขาหัตถกรรม ด้านการมีจิตสำนึกทางการเกษตร สาขาแปรรูปและถนอมอาหาร สาขาหัตถกรรม ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาทางการเกษตร สาขาประมง สาขาแปรรูปและถนอมอาหาร ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาแปรรูปและถนอมอาหาร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

2.2 เพศมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร สาขา สัตว์ ด้านการมีจิตสำนึกทางการเกษตร สาขาประมง ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขา สัตว์ สาขาประมง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

3. ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร สาขา สัตว์ ด้านการมีจิตสาคิตทางการเกษตร สาขา สัตว์ ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาทางการเกษตร สาขาพืช สาขา สัตว์ สาขาประมง ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขา สัตว์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

3.2 ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร สาขาพืช ด้านการประสานงานระหว่างองค์กรของรัฐต่อชุมชน ระหว่างองค์กรของรัฐต่อเอกชน ระหว่างชุมชนต่อชุมชน ด้านการมีจิตสาคิตทางการเกษตร สาขาประมง ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาพืช สาขาประมง ด้านการเป็นที่พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกรกับเอกชน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

4. การมีตำแหน่งทางสังคมมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านต่างๆดังนี้

4.1 การมีตำแหน่งทางสังคม มีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการมีจิตสาคิตทางการเกษตร สาขา สัตว์ ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาทางการเกษตร สาขา สัตว์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

4.2 การมีตำแหน่งทางสังคมมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร สาขาหัตถกรรม ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขา สัตว์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

5. ความหลากหลายทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านต่างๆดังนี้

5.1 ความหลากหลายทางการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร สาขา สัตว์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

5.2 ความหลากหลายทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการประสานงานระหว่างองค์กรของรัฐต่อองค์กรของรัฐ และด้านการมีจิตสาคิตทางการเกษตรสาขาพืช ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

6. รายได้ ในภาคเกษตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านต่างๆดังนี้

6.1 รายได้ ในภาคเกษตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร สาขา ทัศนกรรม ด้านการประสานงานระหว่างองค์กรของรัฐต่อองค์กรของรัฐระหว่างองค์กรของรัฐต่อองค์กรเอกชน ด้านการมีจิตสาคิตทางการเกษตร สาขา ประมง ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาทางการเกษตรสาขาสัตว สาขาประมง ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาประมง ด้านการเป็นที่พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกรกับเอกชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ =.01

6.2 รายได้ ในภาคเกษตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร สาขาสัตว สาขาประมง ด้านการประสานงานระหว่างองค์กรเอกชนต่อชุมชน ด้านการมีจิตสาคิตทางการเกษตร สาขาสัตว ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาทางการเกษตรสาขาทัศนกรรม ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาสัตว สาขาทัศนกรรม ด้านการเป็นที่พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกรกับองค์กรของรัฐ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ= .05

7. รายได้ นอกภาคเกษตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านต่างๆดังนี้

7.1 รายได้นอกภาคเกษตร มีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการมีจิตสาคิตทางการเกษตร สาขา สัตว สาขาประมง ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาทางการเกษตร สาขาสัตว สาขาประมง ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาสัตว ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ =.01

7.2 รายได้นอกภาคเกษตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร สาขาสัตว สาขาทัศนกรรม ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาประมง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ= .05

8. ความรู้เรื่อง(รู้จัก)ศูนย์บริการฯมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านต่างๆดังนี้

8.1 ความรู้จัก(รู้เรื่อง)ศูนย์บริการฯมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร สาขาพืช สาขา สัตว ด้านการมีจิตสาคิตทางการเกษตร สาขา สัตว สาขาประมง ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาทางการเกษตร สาขาพืช สาขาสัตว สาขาประมง ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาสัตว สาขาประมง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ =.01

8.2 ความรู้จัก(รู้เรื่อง)ศูนย์บริการฯมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ ด้านการประสานงานระหว่างองค์กรของรัฐต่อองค์กรของรัฐ ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตร สาขาพืช สาขาแปรรูปและถนอมอาหาร ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาพืช ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

9. การเคยได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านต่างๆดังนี้

9.1 การเคยได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร สาขาพืช สาขาสัตว์ สาขาประมง ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตร สาขา สัตว์ สาขาประมง ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาทางการเกษตร สาขาสัตว์ สาขาประมง ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาสัตว์ สาขาประมง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

9.2 การเคยได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการให้คำแนะนำปรึกษาทางการเกษตร สาขาพืช ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาพืช ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

10. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านต่างๆดังนี้

10.1 ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯด้านการประสานงานระหว่างองค์กรของรัฐต่อองค์กรเอกชน ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตร สาขา สัตว์ สาขาประมง ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาทางการเกษตร สาขาสัตว์ สาขาประมง ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาประมง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

10.2 ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ ด้านการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรสาขาสัตว์ ด้านการประสานงานระหว่างองค์กรของรัฐต่อองค์กรของรัฐ ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาสัตว์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ปัญหา

- ด้านการถ่ายทอดความรู้เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการถ่ายทอดความรู้และมีจำนวน 2 รายที่มีความเห็นว่า ศูนย์บริการฯ มีเอกสารวิชาการน้อยและมีจำนวน 1 รายที่เห็นว่าศูนย์บริการฯ ไม่มีเอกสารวิชาการแจก
- ด้านการให้บริการและการให้คำแนะนำปรึกษาของเจ้าหน้าที่ ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาแต่มีเกษตรกรจำนวน 3 ราย เห็นว่า เจ้าหน้าที่ควรออกไปพบปะเยี่ยมเยียนเกษตรกรบ้าง
- ด้านการฝึกอบรม ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา แต่มีเกษตรกรจำนวน 1 รายเห็นว่าควรมีการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- ด้านการติดต่อประสานงานระหว่างเกษตรกรกับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ด้านจุดสาธิตทางการเกษตร ด้านระยะทางระหว่างบ้านพักถึงศูนย์บริการฯ ด้านจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบศูนย์ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา

ข้อเสนอแนะ

เกษตรกรจำนวน 1 รายมีข้อเสนอแนะว่าควรมีสถานที่จัดตั้งศูนย์บริการฯ อย่างเป็นสัดส่วนโดยมีอาคารสำนักงานที่ชัดเจนไม่ต้องไปขอแทรกอยู่กับองค์การบริหารส่วนตำบล เกษตรกรจำนวน 1 ราย มีข้อเสนอแนะว่าศูนย์บริการฯ ควรมีตัวอย่างโรค แมลง ฝูย ยาเคมี ต่างๆ ตั้งแสดงให้เกษตรกรเข้าไปศึกษา และเกษตรกรจำนวน 1 ราย เสนอแนะว่าควรมีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บริการฯ เพื่อความสะดวกในการไปขอใช้บริการ

5. การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ของจังหวัดอุดรดิษฐ์โดยจะอภิปรายแยกออกเป็นข้อๆ ดังนี้

1. ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ พบว่า อายุมี ความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการถ่ายทอดความรู้สาขาพืช สาขาสัตว์ สาขาประมง สาขาหัตถกรรม ด้านการประสานงานระหว่างองค์กรต่างๆของศูนย์บริการฯ มีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ประสานงานระหว่างองค์กรของเอกชน ต่อชุมชน ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ มีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาพืช สาขาสัตว์ สาขาการแปรรูปและถนอมอาหารและสาขาหัตถกรรม ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาสัตว์ ประมง การแปรรูปและถนอมอาหาร

ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรทุกสาขา เช่นสาขาพืช สาขาสัตว์ สาขาประมง สาขาการแปรรูปและถนอมอาหารและสาขาหัตถกรรม

จากการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลด้านต่าง ๆ พบว่า โดยภาพรวมแล้วมีความสัมพันธ์กัน

2. ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการถ่ายทอดความรู้ สาขาสัตว์ สาขาการแปรรูปและถนอมอาหาร สาขาหัตถกรรม ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ มีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาประมง สาขาการแปรรูปและถนอมอาหารและสาขาหัตถกรรม ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขา ประมง การแปรรูปและถนอมอาหาร ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาสัตว์ สาขาประมง สาขาการแปรรูปและถนอมอาหาร

จากการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลด้านต่างๆ พบว่า โดยภาพรวมแล้วไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ เกษตรกรทั้งหญิงและชาย มีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านต่างๆที่ไม่แตกต่างกัน

3. ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ พบว่า ระดับการศึกษาของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการถ่ายทอดความรู้สาขาพืช สาขาสัตว์ ด้านการประสานงานระหว่างองค์กรต่างๆของศูนย์บริการฯ มีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ประสานงานระหว่างองค์กรของรัฐต่อชุมชน และระหว่างองค์กรของรัฐต่อองค์กรเอกชน องค์กรชุมชน ต่อชุมชน ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ มีจุดสาธิตทางการเกษตร สาขาสัตว์ สาขาประมง ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาพืชสาขาสัตว์ สาขาประมง ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร เช่นสาขาพืช สาขาสัตว์ สาขาประมง ด้านการให้ศูนย์บริการฯเป็นที่พบปะ

แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างองค์กรต่างๆพบว่า มีความสัมพันธ์ด้านการให้ศูนย์บริการเป็นที่พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกรกับองค์กรเอกชน

จากการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของเกษตรกรกับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลด้านต่างๆพบว่า โดยภาพรวมแล้วมีความสัมพันธ์กัน

4. ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ พบว่า การมีตำแหน่งทางสังคมของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการถ่ายทอดความรู้ สาขาหัตถกรรม ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ มีจุดสาธิตทางการเกษตร สาขาสัตว์ ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาสัตว์ ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรสาขาสัตว์

จากการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีตำแหน่งทางสังคมของเกษตรกรกับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลด้านต่างๆพบว่า โดยภาพรวมแล้วไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ เกษตรกรที่มีและไม่มีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการที่ไม่แตกต่างกัน

5. ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ พบว่า ความหลากหลายทางการเกษตรของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการถ่ายทอดความรู้ สาขาสัตว์ ด้านการประสานงานระหว่างองค์กรของรัฐต่อองค์กรของรัฐ ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ มีจุดสาธิตทางการเกษตร สาขาพืช

จากการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความหลากหลายทางการเกษตรของเกษตรกรกับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลด้านต่างๆพบว่า โดยภาพรวมแล้วไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ เกษตรกรที่มีและไม่มีความหลากหลายทางการเกษตร มีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการที่ไม่แตกต่างกัน

6. ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ พบว่า รายได้ในภาคการเกษตรของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการถ่ายทอดความรู้ สาขาสัตว์ สาขาประมง สาขาหัตถกรรม ด้านการประสานงานระหว่างองค์กรต่างๆพบว่ามีความสัมพันธ์กับการประสานงานระหว่างองค์กรของรัฐต่อองค์กรของรัฐ องค์กรของรัฐต่อเอกชน และองค์กรเอกชนต่อชุมชน ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความ

สัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ มีจุดสาธิตทางการเกษตร สาขาสัตว์ สาขาประมง ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาสัตว์ สาขาประมง สาขาหัตถกรรม ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรสาขาสัตว์สาขาประมง สาขาหัตถกรรม ด้านการให้ศูนย์บริการฯ เป็นที่พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างองค์กรต่างๆ พบว่า มีความสัมพันธ์ด้านการให้ศูนย์บริการฯ เป็นที่พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกรกับองค์กรของรัฐและระหว่างเกษตรกรกับองค์กรเอกชน

จากการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ในภาคเกษตรกรรมของเกษตรกรกับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลด้านต่างๆ พบว่า โดยภาพรวมแล้วมีความสัมพันธ์กัน

7. ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ พบว่า รายได้นอกภาคการเกษตรของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการถ่ายทอดความรู้ สาขาสัตว์ สาขาหัตถกรรม ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ มีจุดสาธิตทางการเกษตร สาขาสัตว์สาขาประมง ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาสัตว์ สาขาประมง ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรสาขาสัตว์ สาขาประมง

จากการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้นอกภาคเกษตรกรรมของเกษตรกรกับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลด้านต่างๆ พบว่า โดยภาพรวมแล้วไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ เกษตรกรที่มีรายได้นอกภาคเกษตรมากหรือน้อยมีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

8. ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ พบว่า ความรู้จัก (รู้เรื่อง) ศูนย์บริการฯ ของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการถ่ายทอดความรู้ สาขาพืช สาขาสัตว์ ด้านการประสานงานระหว่างองค์กรต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการประสานงานระหว่างองค์กรของรัฐต่อองค์กรของรัฐ ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ มีจุดสาธิตทางการเกษตร สาขาพืช สาขาสัตว์ สาขาประมง สาขาการแปรรูปและการถนอมอาหาร ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาพืช สาขาสัตว์ สาขาประมง ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสาร

สารทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาพืช สาขาสัตว์ สาขาประมง

จากการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้จัก(รู้เรื่อง)ศูนย์บริการฯของเกษตรกรกับเกษตรกรกับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลด้านต่างๆพบว่า โดยภาพรวมแล้วมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือเกษตรกรที่มี ความรู้จัก(รู้เรื่อง)ศูนย์บริการมีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านต่างๆ

9. ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ พบว่า การเคยได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการถ่ายทอดความรู้ สาขาพืช สาขาสัตว์ สาขาประมง ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตร สาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯมีจุดสาธิตทางการเกษตร สาขา สัตว์ สาขาประมง ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาพืช สาขาสัตว์ สาขาประมง ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาพืช สาขาสัตว์สาขาประมง

จากการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเคยได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรของเกษตรกรกับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลด้านต่างๆพบว่า โดยภาพรวมแล้วไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือเกษตรกรที่เคยและไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรของเกษตรกร มีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านต่างๆไม่แตกต่างกัน

10. ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการฯ พบว่า ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านการถ่ายทอดความรู้ สาขาสัตว์ ด้านการประสานงานระหว่างองค์กรต่างๆของศูนย์บริการฯ มีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯประสานงานระหว่างองค์กรของรัฐต่อองค์กรของรัฐ และระหว่างองค์กรของรัฐต่อองค์กรเอกชน ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯมีจุดสาธิตทางการเกษตร สาขาสัตว์ สาขาประมง ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการให้ศูนย์บริการฯให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเกษตร สาขาสัตว์ สาขาประมง ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรสาขาต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร สาขาสัตว์ สาขาประมง

จากการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรกับความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลด้านต่างๆพบว่า โดยภาพรวมแล้วไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ เกษตรกรที่มีขนาดพื้นที่มากหรือน้อย มีความต้องการให้ศูนย์บริการฯ ให้บริการด้านต่างๆไม่แตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลใน จังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้งในด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการประสานงาน ด้านการมีจุดสาธิตทางการเกษตร ด้านการให้คำแนะนำปรึกษา ด้านการให้บริการต่างๆ การเป็นจุดศูนย์กลางของชุมชน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะบางประการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการประชุมสัมพันธ์ การดำเนินงานศูนย์บริการฯ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยผ่านทางสื่อต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปได้เข้าใจถึงบทบาทภารกิจของศูนย์บริการฯ ซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นให้เกษตรกรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์บริการฯ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์บริการฯ
2. ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรของศูนย์บริการฯควรมีการให้บริการอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ทันเหตุการณ์
3. ควรมีเจ้าหน้าที่ให้บริการประจำที่ทำการศูนย์บริการฯ เพื่อจะได้ให้บริการแก่เกษตรกรได้ตลอดเวลาและทันเหตุการณ์
4. ศูนย์บริการฯ ควรมีการอบรมและถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรให้ตรงตามความต้องการของเกษตรกร

7. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงความพึงพอใจ ทศนคติ ของเกษตรกรในการให้บริการของศูนย์บริการฯ
2. ควรมีการศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการศูนย์บริการฯว่ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์บริการอย่างไร
3. ควรมีการศึกษาถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรภายใต้การดำเนินงานของศูนย์บริการฯ
4. เพื่อให้การวิจัยสามารถตอบคำถามของวัตถุประสงค์การวิจัยได้อย่างชัดเจน กระชับ เครื่องมือที่ใช้ในการสอบถามบุคคลเป้าหมายควรกระชับและครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย